

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

08.08.2019

м. Одеса

№65/22-р/к

Справа №22-01/2018

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Товариство з обмеженою відповідальністю «Інфокс» (далі - Товариство) в особі філії «Інфоксводоканал» (далі - Філія) протягом 2017 - 2018 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі Товариства в особі Філії, як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку.

У період 2017-2018 років Філія при видачі споживачам технічних умов на приєднання об'єктів споживачів до централізованої системи водопостачання та водовідведення, включала до складу технічних умов вимоги щодо обов'язку споживача здійснити за власний рахунок заміну засуви/засувів для збільшення обсягів водокористування на об'єкті споживача, при цьому зазначений засуви/засуви, як і частина водопроводу, на якому вони розташовані, знаходяться на балансі Товариства в особі Філії.

Враховуючи те, що виконання технічних умов, у тому числі, вимог замінити засуви/засуви, має обов'язковий характер, споживачі змушені здійснювати заміну засуви/засуви за власні кошти, що призводить (може призвести) до понесення споживачами значних додаткових витрат.

За результатами розгляду справи такі дії Філії визнані порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансі Товариства в особі Філії, шляхом дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

На Товариство в особі Філії накладено штраф у розмірі 34 400,00 грн.

Адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи №22-01/2018 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та попередні висновки від 18.06.2019 №65/14-пв/к

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

Відділенням проводиться дослідження ринку послуг централізованого водопостачання та водовідведення у місті Одеса.

У процесі дослідження ринків, на підставі статей 7, 17, 22, 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Відділення листами №01-05/2505 від 11.12.2017, №01-08/1262 від 10.07.2018 направило на адресу Філії вимоги про надання необхідної для дослідження інформації та документів.

Відповіді на вимоги були отримані від Філії листами відповідно за вх.№08-01/108 від 22.01.2018 та за вх.№65-01/1615 від 20.08.2018.

Відділенням розглядалась заява за вх. № 14-01/2308 від 06.11.2017 фізичної особи-підприємця Волобуєва А.П. про порушення законодавства про захист економічної конкуренції при наданні послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансі Товариства в особі Філії.

Листом вих. №65-02/2752 від 29.12.2018 Відділення направило на адресу Філії розпорядження №30-рп/к від 28.12.2018 про початок розгляду справи № 22-01/2018.

Листами вих. №65-02/155 від 21.01.2019, вих. №65-02/156 від 21.01.2019, вих. № 65-02/513 від 27.02.2019, вих. № 65-01/1878 від 29.07.2019. Відділення направило вимоги про надання інформації Філії. Листами вх. №65-01/312 від 07.02.2019 (вих. №418-04/722 від 06.02.2019) вх. № 65-01/311 від 07.02.2019 (вих. №417-04/707 від 06.02.2019), вх. №65-01/702 від 25.03.2019 (вих. № 1025-04/2018 від 22.03.2019), вх. №65-01/108Кі від 05.08.2019 (вих. № 3295-04/6454 від 01.08.2019) Філія надала відповіді на зазначені вимоги.

Листом вих. № 65-02/1586 від 21.06.2019. Відділення направило Філії попередні висновки у справі. Філія листами за вх. №65-01/1646 від 05.07.2019 (вих. № 2783-04/5491 від 04.07.2019), вх. № 65-01/1824 від 30.07.2019 (вих. № 3217-04 від 30.07.2019) надала пояснення до попередніх висновків.

2. ВІДПОВІДАЧ

Відповідачем у справі є товариство з обмеженою відповідальністю «Інфокс» (далі – Товариство) в особі філії «Інфоксводоканал» (далі – Філія).

Відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Товариство зареєстроване 21.06.1996, дата запису: 16.11.2004, номер запису: 1 074 120 0000 003030, Ідентифікаційний код юридичної особи 14289688, адреса Товариства: 04116, м. Київ, вул. Шулявська, буд. 5.

Видами діяльності Товариства, зокрема, є забір, очищення та постачання води (основний) - код КВЕД 36.00; каналізація, відведення та очищення стічних вод -код КВЕД 37.00.

Товариство здійснює свою діяльність на підставі статуту (в новій редакції) затвердженого зборами учасників (протокол № 01-12/2014 від 19.12.2014).

Таким чином, Товариство є суб'єктом господарювання у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Товариство є правонаступником майнового комплексу Комунального підприємства «Одесводоканал» на підставі договору оренди цілісного майнового комплексу КП «Одесводоканал» від 17.12.2003 (зі змінами та додатками), укладеного між Товариством та Одеською міською радою.

Згідно з пунктом 1.9 статуту, Товариство може відкривати філії, представництва, а також дочірні підприємства на території України та за її межами. Їх діяльність регулюється відповідними положеннями, що затверджуються Товариством, а дочірні підприємства на основі затверджених Товариством статутів.

Філія здійснює свою діяльність на підставі Положення, затвердженого загальними зборами учасників Товариства, протокол № 01-12/2014 від 19.12.2014.

Відповідно до Положення, Філія є структурним підрозділом Товариства, створеним на базі орендованого Товариством цілісного-майнового комплексу водопровідно-каналізаційного господарства КП «Одесводоканал».

Відповідно до пункту 3.1 Положення, Філія не має статусу юридичної особи, діє на принципах господарського розрахунку, не веде самостійний баланс, має поточні рахунки в

банківських установах, а також печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням. Баланс Філії є складовою частиною балансу Товариства. Місцезнаходження: 65039, м. Одеса, вул. Басейна, 5.

Відповідно до Положення основними видами діяльності Філії є надання послуг водопостачання та водовідведення в кількісних і якісних параметрах згідно з існуючими технічними можливостями; установка та ремонт засобів вимірювання та контролю.

3.ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

Аналіз та дослідження становища Товариства в особі Філії на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення здійснювався відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605 (далі – Методика).

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: Товариство в особі Філії.

Послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

3.2 Визначення товарних меж ринку

Послуга з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення не має взаємозамінних товарів, так як без отримання і виконання технічних умов приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення є неможливим.

Філія надає дану послугу на платній основі, в зв'язку з цим послуга з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення є товаром.

Враховуючи вищевикладене, товарними межами ринку є послуга з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

Споживачами цих послуг є фізичні та юридичні особи, які мають намір отримати послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

3.3 Визначення територіальних (географічних) меж ринків

Територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

За інформацією, розміщеною на сайті Антимонопольного комітету України за посиланням <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=136411&schema=main>, Товариство внесено до Зведеного переліку суб'єктів природних монополій станом на 30.09.2018 на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення на території Одеської області.

Відносини, що виникають у процесі приєднання до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються, зокрема, Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008р. № 190, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за

№ 936/15627 (надалі – Правила №190), Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності". Пунктом 4.1. Правил №190 передбачено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, замовнику таких послуг необхідно отримати технічні умови.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку надання послуги з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, є межі м. Одеси, у яких розташовані діючі мережі Товариства в особі Філії.

3.4. Часові межі ринку

Відповідно до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

Відділенням при проведенні дослідження ринків надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення у місті Одеса на предмет наявності проблемних питань, зокрема щодо наявності ознак зловживання монополієм (домінуючим) становищем при наданні послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, досліджувалась діяльність Товариства в особі Філії у 2017 - 2018 роках.

Отже, часовими межами ринку визначено 2017 - 2018 роки.

3.5. Визначення бар'єрів вступу на ринок

Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринок є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, необхідне отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, отримання дозволу на водокористування, тощо.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва, зважаючи на специфіку послуги та положення нормативно-правових актів, Філія має виключне право на видачу технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, які перебувають у її власності чи користуванні.

3.6. Встановлення монополієм (домінуючого) становища

Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монополієне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

Таким чином, враховуючи зазначене, Товариство в особі Філії протягом 2017 - 2018 років займало монополієне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі Товариства в особі Філії, як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку.

4. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛІЄМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

4.1. Обставини справи

Відділення провело дослідження щодо порядку і умов видачі ТУ Товариством в особі Філії і встановило наступне. Так, листами вх. №08-01/108 від 22.01.2018 та вх. №65-01/312 від 07.02.2019 Філія надала до Відділення копії технічних умов (далі – ТУ) на приєднання об'єктів споживачів до централізованої системи водопостачання та

водовідведення, виданих споживачам, які у 2017 - 2018 роках звертались до Філії щодо збільшення обсягів водокористування.

У тому числі копії наступних ТУ у 2017 році:

- Замовник - ФОП Шахазизян Г.Б., ТУ №6446-29/5162 від 27.12.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=300$ мм по вул. Єлизаветинська,1;
- Замовник - ТОВ «Дилярис», ТУ №2750-29/597 від 09.06.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=500$ мм по вул. М. Арнаутська кут вул. Катериненської та заміна чотирьох засувів $d=500$ мм з електроприводом у машинному залі ВНС «Головна»;
- Замовник - ТОВ «Медея», ТУ №4932-29/3519 від 13.10.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=150$ мм по вул. Армійська кут вул. Сегедської;
- Замовник - Гемуриди А.С., ТУ №1489-29/234 від 04.04.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=150$ мм по вул. Буніна кут пров. Жукова;
- Замовник - Канер Л.Я., ТУ №4930-29/4107 від 13.10.2017, особливі умови приєднання – заміна двох засувів $D=150$ мм по вул. Базарна кут вул. Пушкінської;
- Замовник – Мельник Є.С., ТУ №2754-29/1497 від 09.06.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=150$ мм по вул. Рішельєвська кут вул. Грецької;
- Замовник – Хоршикян А.Ш., ТУ №5779-29/4662 від 23.11.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=300$ мм по Дніпропетровській дорозі, 108;
- Замовник – Нидзельська Л.І., ТУ №1493-29/591 від 04.04.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=150$ мм по вул. Арнаутська кут Колхозний пров.;
- Замовник – Потоня Л.Ф., ТУ №5553-29/4407 від 15.11.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=600$ мм по вул. Корольова, 20;
- Замовник – ПП «ГМСИ», ТУ №6458-29/5396 від 27.12.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=300$ мм по вул. Польска кут вул. Жуковського; та ТУ №6459-29/5397 від 27.12.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=400$ мм по вул. Троїцька кут вул. Осипова;
- Замовник – ТОВ «Теплокомунгруп ЛТД», ТУ №6447-29/5132 від 27.12.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=400$ мм по вул. Троїцька кут вул. Осипова та заміна засуву $D=450$ мм на території ринку «Привоз»;
- Замовник - ТОВ «Промтоварний ринок», ТУ №6255-29/3714 від 18.12.2017, особливі умови приєднання – заміна трьох засувів $D=1200$ на 5а перемичці, та замінити два засуви $D=800$ мм на 5а Перемичці;
- Замовник – ТОВ «Даликс - О ЛТД», ТУ №6455-29/5335 від 27.12.2017, особливі умови приєднання – заміна засуву $d=400$ мм по вул. Заболотного, 57/2;
- Замовник – ТОВ «АС-СТЕП», ТУ №5777-29/4576 від 23.11.2017, особливі умови приєднання - заміна засуву $d=600$ мм по вул. Стовбова кут вул. Новікова;
- Замовник – Поляков А.С., ТУ №3118-29/1496 від 03.07.2017, особливі умови приєднання - заміна засуву $d=500$ мм по вул. Мельницька, 2.

та у 2018 році:

- Замовник — ПП “Маранта плюс” (кальянна), ТУ №6155-29/4795 від 21.12.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=150$ мм по вул. Дегтярна кут вул. Л.Товстого;
- Замовник — ФОП Курьянинов Е.Л. (лото-маркет), ТУ №3701-29/2022 від 31.07.2018, особливі умови приєднання заміна засуву $D=200$ мм по вул. Ак. Філатова кут вул. Космонавтів;
- Замовник — ПП “Янтарь” (прачечна), ТУ № 3652-29/2284 від 31.07.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву $D=600$ мм по пр. Добровольського кут вул. Ген. Бочарова;

- Замовник — ТОВ “Бритишка” (павільйон швидкого харчування), ТУ № 2887-29/1297 від 21.06.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву Д=300 мм — Фонтанська дорога кут вул. Дачна;
- Замовник Замощик Є.Є. (кафе-бар), ТУ № 2906-29/1814 від 21.06.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву Д=300 мм по вул. Троїцька кут вул. Маразлівська;
- Замовник МПП “Мальва” (бар), ТУ № 2870-29/1443 від 21.06.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву Д=400 мм в районі житлових будинків №56-60 по вул. Ак. Корольова;
- Замовник Зеленський Б.О. (офіс), ТУ № 2198-29/1143 від 22.05.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву Д=150 мм по вул. Краснова кут Адміральського проспекту;
- Замовник Шевченко Ю.В. (міні готель), ТУ № 1767-29/977 від 24.04.2018, особливі умови приєднання – заміна засуву Д=300 — Фонтанська дорога кут вул. Дачна.

Усі наведені ТУ мають розділ Умови водопостачання, у який включено пункт «особливі умови приєднання». Особливі умови приєднання кожних із наведених ТУ містять вимогу щодо заміни замовником засуву/засувів, розташованого за зазначеною у ТУ адресою.

При дослідженні питання щодо включення в ТУ особливих умов приєднання – замінити засув/засуви - Відділенням було з’ясовано наступне:

В усіх випадках включення до наведених вище ТУ особливих умов приєднання у вигляді заміни засуву/засувів, частина водопроводу, на якому необхідно замінити засув/засуви, та самі засуви знаходяться на балансі Товариства в особі Філії.

Так, листами вх. №08-01/108 від 22.01.2018 та вх. № 65-01/702 від 25.03.2019 Філія підтвердила, що *«Балансоутримувачем частини водопроводу, на якому необхідно замінити засув/засуви, зазначені у ТУ, та таких засувів, є Філія «Інфоксводоканал», що підтверджено довідками Товариства в особі Філії від 17.08.2018 №551гв-04 та від 21.03.2019 №208гв-04.*

Крім того, за результатами розгляду заяви ФОП Волобуєв А.П., Відділенням встановлено, що ФОП Волобуєв А.П. у 2017 році звернувся до Філії на предмет переукладання договору про надання послуг водопостачання та водовідведення на об’єкт та отримав нові технічні умови №2759-29/1520 від 09.07.2017 на приєднання нежитлового приміщення (перукарні) до централізованої системи водопостачання та водовідведення.

Однак, договір не було переукладено, оскільки заявник не погодився з вимогами виданих Філією технічних умов в частині заміни засуву Д=150 мм по вул. Сегедська кут вул. Армійської (п. 7 розділу Умов водопостачання), оскільки зазначений засув не знаходиться на об’єкті, який належить ФОП Волобуєв А.П..

В процесі розгляду заяви, з метою врегулювання спірної ситуації, Філія внесла наступні зміни в Технічні умови №2759-29/1520 від 09.07.2017, видані заявнику, а саме: скасувала п. 7 розділу Умов водопостачання, відповідно до якого заявник повинен був замінити засув Д=150 мм по вул. Сегедська кут вул. Армійської.

Філія листом за вх. №65-01/311 від 07.02.2019 надала інформацію щодо вартості заміни засувів на водопровідних мережах, які обслуговуються та знаходяться на балансі Філії за період 2017-2018 років, які проводились Філією самостійно.

Для прикладу, вартість заміни засувів діаметром 150 мм складала: від 2 000 грн. до майже 4 000 грн. — вартість самого засуву, вартість робіт із заміни засуву становила від 3 000 грн. до майже 22 000 грн.

Отже, виконання споживачами робіт із заміни засуву/засувів, які, як і частина водопроводу на якому вони розташовані, знаходяться на балансі Товариства в особі Філії, за власні кошти може суттєво вплинути на розмір витрат споживача при приєднанні об’єктів споживачів до централізованої системи водопостачання та водовідведення.

За інформацією Філії, наданої листом за вх. 365-01/702 від 25.03.2019, дії по заміні засувів, зазначених у ТУ, є невід’ємними умовами гарантованого водопостачання не тільки об’єкта замовника ТУ, але й інших абонентів.

При цьому, не всі ТУ, які видавались Філією у 2017-2018 роках при збільшенні обсягів водокористування містили в розділі “Особливі вимоги” вимогу щодо заміни замовником засуви/засувів, розташованого за зазначеною у ТУ адресою.

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб’єктів природної монополії.

Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов’язання суб’єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об’єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.

Відповідно до абзацу восьмого частини першої статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб’єкти природних монополій зобов’язані забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об’єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством.

Згідно зі статтею 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», технічні умови - це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об’єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам щодо водопостачання (з урахуванням потреб забезпечення пожежогасіння), тепло-, електро- і газопостачання, водовідведення, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод та телекомунікації.

Згідно з частиною третьою статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об’єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.

Відносини, що виникають у процесі приєднання до водопровідно-каналізаційних мереж регулюються, зокрема, Правилами №190, Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Правила №190 є обов’язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об’єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.

Пункт 1.2. Правил №190 розкриває визначення термінів, що вживаються в цих Правилах, зокрема: технічні умови – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об’єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.

Відповідно до пункту 3.8. Правил №190, у разі запланованих змін у діяльності споживачів, якщо вони ведуть до зміни обсягів спожитої питної води та скиду стічних вод, споживачі в місячний строк до моменту виникнення змін надають виробнику заяву та відповідні документи для одержання додаткових технічних умов та внесення змін у договір.

Пунктом 4.1. Правил №190 передбачено, що для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення, замовнику таких послуг надаються технічні умови. Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування

вodomірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

Форма технічних умов наведена в додатку 1 до Правил №190.

В умовах водопостачання Форми технічних умов пунктом 9 передбачено розділ "Особливі умови", який містить перелік таких умов, а саме: необхідність будівництва резервуарів чистої води, підкачувальних пристроїв, установки діафрагм, обмежувачів витрат води, регуляторів тиску, використання систем оборотного та повторного промислового водопостачання.

Відповідно до пункту 4.3 Правил № 190, забороняється будь-яке самовільне приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та водовідведення (включаючи приєднання до будинкових вводів, внутрішньо будинкових мереж або мереж).

Отже, видача технічних умов на приєднання до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, є невід'ємною складовою процесу приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.

4.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

Чинне законодавство покладає обов'язок на споживача щодо виконання вимог ТУ на приєднання об'єктів споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення у повному обсязі. Приєднання об'єктів споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення без виконання усіх вимог ТУ неможливе.

Товариство в особі Філії включає до технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення такі умови як заміна засуви/засувів, враховуючи те, що частина водопроводу, на якому необхідно замінити засув/засуви, та самі засуви знаходяться на балансі Товариства в особі Філії.

Враховуючи те, що виконання технічних умов, у тому числі, вимог замінити засув/засуви, має обов'язковий характер, споживачі змушені здійснювати заміну засуви/засуви за власні кошти, що призводить (може призвести) до понесення споживачами значних додаткових витрат.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку.

Зазначена поведінка притаманна саме суб'єкту, який займає монопольне становище на ринку, споживачі послуг якого позбавлені "повноцінного" захисту, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом, що має монопольну владу вони знаходяться у нерівних умовах.

У споживачів відсутні альтернативні джерела отримання послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення в територіальних межах міста Одеси, Товариство в особі Філії.

Таким чином, Товариство в особі Філії має можливість нав'язувати споживачам не вигідні умови реалізації товару, обмежувати права та комерційні інтереси суб'єктів господарювання, що в подальшому може впливати на формування цін на інші товари.

Вищенаведені дії були б неможливими за умов існування конкуренції на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, оскільки у цьому випадку жоден з учасників цього ринку не зміг би одноособово, на протязі певного часу вчинити необгрунтовані дії із встановлення умов реалізації товару та не зазнавати при цьому збитків внаслідок суттєвого зменшення попиту на свою продукцію.

За умов наявності конкуренції, між учасниками зазначеного ринку відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що є змістом поняття конкуренції згідно із статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції". За наявності конкуренції, споживач мав би можливість відмовитися від послуг водопостачального підприємства, яке його не влаштовує, та обрати інше підприємство. За таких обставин водопостачальне підприємство, щоб утримати

споживача, не спричиняло б дій, які можуть призвести до втрати споживачів без достатніх на те підстав.

Отже, за умови існування конкуренції на ринку надання послуг з видачі технічних умов на приєднання до водопостачання/водовідведення в територіальних межах м. Одеси, Товариство в особі Філії утримувалось би від дій, які можуть суттєво вплинути на намір споживача отримати послугу саме у відповідача.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

Ураховуючи вищезазначене, дії Товариства в особі Філії, яке протягом 2017-2018 років займало монопольне становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі Товариства в особі Філії, у вигляді включення в технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення впродовж 2017-2018 років таких умов як заміна засуви/засувів, враховуючи те, що частина водопроводу, на якому необхідно замінити засуви/засувів, та самі засуви знаходяться на балансі Товариства в особі Філії, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, та було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку, кваліфіковано Відділенням як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

Як свідчать заперечення Відповідача, Товариство в особі Філії з висновками про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції не згодне (лист Філії вих. № 2783-04/5491 від 04.07.2019). Оскільки:

“Філія не може наперед передбачити кількість нових абонентів, що мають намір приєднатися до систем централізованого водопостачання та водовідведення або кількість вже існуючих абонентів, які мають намір отримувати послуги у обсязі більшому, ніж ними замовлялось первісно, в зв'язку з чим Філія не може спрогнозувати витрати на належну роботу даних систем та поліпшень, які необхідні для її належного функціонування для отримання абонентами послуг виконання функцій, покладених на Філію як виконавця послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.”

“Дії Філії по включенню в окремі технічні умови на збільшення об'ємі водоспоживання заміни засуви/засувів направлені саме на гарантоване отримання необхідного підвищеного об'єму водоспоживання об'єкту самого замовника-споживача та направлені на запобігання порушення прав інших споживачів послуг з водоспоживання.”

Однак, не всі ТУ, які видавались Філією у 2017-2018 роках при збільшенні обсягів водокористування містили в розділі “Особливі вимоги” вимогу щодо заміни замовником засуви/засувів, розташованого за зазначеною у ТУ адресою.

Крім того, Філією не надано доказів, які підтверджують що збільшення обсягів саме зазначеного у ТУ абонента суттєво вплинуть як на отримання необхідного підвищеного об'єму водоспоживання об'єкту самого замовника-споживача так і на водоспоживання інших споживачів послуг з водоспоживання.

Водночас, Філією зазначено, що *“інформація, викладена у Попередніх висновках, Філією врахована та використана у подальшій роботі підприємства”*. У тому числі, з метою посилення контролю за видачею технічних умов на збільшення обсягів водопостачання-водовідведення, Філією розроблено та надано до Відділення Регламент видачі технічних умов на збільшення обсягів водопостачання та водовідведення, який затверджений наказом Філії №89-о/д від 11.07.2019.

Таким чином, висновки Відділення про вчинення Філією порушення не були спростовані, при цьому Філією здійснені заходи щодо усунення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

6. ВИСНОВКИ У СПРАВІ

Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, а зауваженнями і запереченнями Відповідача не спростовано висновок Відділення про те, що Товариство в особі Філії, займаючи протягом 2017-2018 років монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі Товариства в особі Філії, як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку, своїми діями, що полягали у включенні в технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення таких умов як заміна засуву/засувів, враховуючи те, що частина водопроводу, на якому необхідно замінити засув/засуви, та самі засуви знаходяться на балансі Товариства в особі Філії, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Відповідно до інформації, наданої Товариством в особі Філії розмір доходу (виручки) Філії від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2018 рік склав [інформація з обмеженим доступом] грн.

За 2018 рік Філією видано технічних умов на збільшення обсягів водоспоживання в кількості [інформація з обмеженим доступом], вартість наданих послуг по їх видачі склала [інформація з обмеженим доступом] грн.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених Розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (зі змінами та доповненнями), Адміністративна колегія Одеського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Інфокс» (ідентифікаційний код юридичної особи 14289688, адреса Товариства: 04116, м. Київ, вул. Шулявська, буд. 5) в особі філії «Інфоксводоканал» протягом 2017 - 2018 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі товариства з обмеженою відповідальністю «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал», як таке що не має жодного конкурента на цьому ринку.

2. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал» у вигляді включення в технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення таких умов як заміна засуву/засувів,

враховуючи те, що частина водопроводу, на якому необхідно замінити засув/засуви, та самі засуви знаходяться на балансі товариства з обмеженою відповідальністю «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення в межах території міста Одеси, на якій розташовані діючі мережі товариства з обмеженою відповідальністю «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал» шляхом дій суб'єкта господарювання, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане у пункті 2 подання, накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Інфокс» в особі філії «Інфоксводоканал» штраф у розмірі 34 400,00 (тридцять чотири тисячі чотириста) грн.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документ, що підтверджує сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Д.В.Корчак

